

Karlskoga tingslags tidigare tingshus

Tingshuset Karlshall 1883-1945

Tingshuset Karlshall var beläget vid kyrkan i Karlskoga (Karlshall stadsäga 307, se Karlskoga Tidning 15 augusti 1905). I projektet Tings- och rådhusinventeringens arkiv, Karlskoga tingsrätts arkivlåda finns ett stort antal tidningsartiklar som behandlar uppförandet, ombyggnaden och rivningen av Karlshall. Huset byggdes 1882-83 men genomgick en omfattande om- och tillbyggnad redan 1905 under ledning av Örebroarkitekten Magnus Dahlander. Tingshuset var byggt av trä, i en våning med inredd vind. Det var från början ett ganska enkelt hus. Förändringarna 1905 innebar bland annat att tingssalen fick en femsidig tillbyggnad för rätten och att en stor genomgång tvärs genom huset tog upp. Dessutom fick huset ett litet torn på taket och smyckades med snickarglädje. Tingshuset revs 1945, då det nya tingshuset stod färdigt. Arresten finns dock kvar och används numera som konsthall. Det är en långsträckt ljusputsad byggnad i en våning. Karlshall är mest känt som tingshuset där Alfred Nobels testamente lagfors.

Tingshus i Källmo 1736–1880

Tingshus: 1754 (troligen)–1880

Ting började hållas i Källmo 1736, kort efter 1734-års gästgiveriförordning hade beslutat om Källmo som permanent gästgiveriställe. Redan 1746 talas det om tingsgården Källmo. Om man därmed avser gästgivargården som sådan eller ett särskilt hus är ovisst.

1747-1749 hölls ting på länsmansgården Storgården. Det är osäkert var ting hölls 1749-1751 eftersom domprotokoll saknas. (eventuellt finns renoverade protokoll på Göta Hovrätt). I februari 1752 hölls på nytt ting i Källmo, i gästgivaregården. På storskifteskartan från 1754 nämns ett hus i Källmo som tingsbyggnad.

Huset, arresten och klockstapeln restaurerades 1850. Taken restaurerades, fyra kakelugnar sattes om, husen rödfärgades och domarstolen nystoppades.

En timrad arrest finns kvar som byggdes 1805 sedan en humanisering av fångvården i riket anbefallts. Då Källmo upphörde att vara tingsställe, brädfodrades byggnaden och försågs med farstu för att kunna användas som bostad. Under lång tid beboddes den permanent och blev sedan fritidsställe. Under en lång rad år stod byggnaden öde. 1988 återställde hembygdsföreningen arresten i ursprungligt skick och häktet blev kulturminnesmärkt.